

Landschap en horizon

De openheid van het landschap van Waterland-Oost is uniek. Dit is het eeuwenoude Hollandse landschap zoals de hele wereld het kent. Het landschap van de schilders Avercamp, Van Goyen en Van Ruysdael. Strohalm Waterland vraagt de gemeente om er alles aan te doen om deze historische landschappelijke waarden in stand te houden. Windmolens op een zichtlocatie vormen een onnatuurlijke begrenzing van deze unieke ruimte en van de beleving van het landschap. Om de landschappelijke waarden te behouden, zou de gemeente CCW kunnen verplichten om op deze locatie kleinere windmolens te plaatsen – zelfs lager dan de huidige twee windmolens.

Besluitvorming en enquête

Wat ons verbaast, is dat de gemeente haar besluitvorming kennelijk gaat baseren op een enquête van een belanghebbende partij, CCW. De enquête van CCW is noch neutraal, noch valide. Anders gezegd: de enquête meet niet wat hij beoogt te meten, omdat de vragen sturend en suggestief zijn. De vragen zijn zo geformuleerd dat de lezer wordt overgehaald om een bepaald standpunt in te nemen. Dit maakt de enquête onbruikbaar.

Zo is de eerste vraag:

"Hoe staat u tegenover de plannen om meer duurzame energie op te wekken aan De Nes?"

Deze vraag is onvolledig. Het antwoord op deze vraag zegt niets over wat inwoners vinden van meer en/of hogere windmolens aan De Nes. De vraag meet hoogstens wat burgers vinden van duurzame energie. Hieronder vallen ook zonnepanelen, kleinere windmolens en zelfs getijdenenergie. Deze vraag meet dus niet wat hij moet meten.

Ook vraag 2 is niet valide.

"Als er nieuwe molens komen, welk scenario spreekt u dan het meeste aan?"

Hierbij worden drie scenario's genoemd *zonder* dat erbij wordt vermeld hoe hoog de windmolens in elk scenario gaan worden, maar wel met vermelding van het percentage groene stroom. Met andere woorden: de nadelen worden verzwegen, alleen de voordelen worden genoemd. Weliswaar kunnen respondenten voordat zij de enquête invullen de scenario's bekijken, maar dit is niet verplicht. Deze vraag is dus onvolledig en niet neutraal. Dat maakt ook deze vraag niet valide.

Ook vraag 3 is in strijd met de beginselen van gedegen enquêteontwerp. Bij de vraag naar de voordelen van de windturbines noemt CCW vijf sturende antwoordmogelijkheden. Dit is *beïnvloeding van de respondenten*, om mensen onbewust te laten denken zoals de maker van de enquête dat graag wil.

"Wat zijn volgens u de belangrijke voordelen van dit scenario?"

- A Dat er geld beschikbaar blijft voor lokale duurzame projecten
- B Dat bewoners via de coöperatie ook in de toekomst kunnen blijven participeren
- C Dat er meer duurzame energie opgewekt wordt
- D Dat de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente worden behaald
- E Dat de gemeente energieneutraal wordt

Bovendien worden de windmolens in deze vraag gekoppeld aan subsidies en gelden die ten gunste komen aan de inwoners (lokale duurzame projecten en financiële participatie) en aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente. Door deze koppeling test deze vraag meerdere onderwerpen ('moet de gemeente energieneutraal worden?', 'moet er geld beschikbaar blijven voor lokale duurzame projecten?', etc.), waarbij wordt gesuggereerd dat deze voordelen een-op-een samenhangen met de geplande windturbines op De Nes. Ten onrechte, want er zijn allerlei andere scenario's denkbaar waarbij de gemeente energieneutraal wordt en er geld beschikbaar blijft voor lokale duurzame projecten. De